

NOTITIE

Onderwerp : Achtergrond informatie t.b.v. VAO Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang
d.d. 21 januari 2020

Van : VNG

Aan : Tweede Kamer

Datum : 20 januari 2020

Sinds 2015 zijn de Nederlandse gemeenten verantwoordelijk voor Beschermd Wonen (voorheen AWBZ-gefinancierd). In die periode is door de Commissie Dannenberg een visie ontwikkeld, met als titel *Van Beschermd Wonen naar beschermd thuis*, op het beleidsveld van het Beschermd Wonen (BW). Daarbij is gelet op de grote inhoudelijke samenhang met de Maatschappelijke Opvang (MO). Deze visie is destijds door gemeenten omarmd en kon ook rekenen op veel steun bij cliënten en aanbieders.

Kern van de visie is dat *alle* gemeenten verantwoordelijk zijn voor deze beleidsterreinen. Mensen moeten zo veel mogelijk thuis de hulp en ondersteuning krijgen die meer en meer institutioneel werd geboden. Alle gemeenten hebben een belangrijke rol in het bieden van voldoende hulp en ondersteuning thuis en in het voorkomen van dakloosheid.

Daarbij hebben gemeenten echter ook een aantal randvoorwaarden geformuleerd:

- Bewoners staan centraal en hoeven niet te verhuizen vanwege dit beleid;
- een goede financiële verdeling is nodig waarbij alle gemeenten de middelen ontvangen die passen bij hun behoefte;
- gemeenten moeten regionaal samenwerken om te bereiken dat elke regio voldoende voorzieningen heeft en te voorkomen dat aanbieders met een versnipperd landschap zaken moeten doen;
- specialistische vormen van beschermd wonen worden landelijk ingekocht;
- de uitstroom uit BW en MO moet worden bevorderd door knelpunten op de woningmarkt op te heffen;
- er moet helderheid zijn over de uitstroom vanuit BW naar de Wlz (Wet langdurige zorg) per 1-1-2021: wie verlaten het BW en wat zijn de financiële gevolgen voor gemeenten.

In de zomer van 2019 heeft een expertiseteam van wetenschappers en gemeentebestuurders gekeken of er redenen waren om de beweging die in gang was gezet aan te passen. Conclusie van het Expertiseteam was in de eerste plaats dat de uitgangspunten van de visie van Dannenberg voorop blijven staan: alle inwoners, ook met verward gedrag of GGZ-problematiek, verdienen een plek in inclusieve wijken binnen gemeenten. Wel werd geconcludeerd dat de MO vooralsnog niet gedecentraliseerd zou moeten worden. Voor BW zijn nog enkele aanvullende voorwaarden benoemd, zoals:

- dat de doordecentralisatie alleen geldt voor nieuwe cliënten, bestaande cliënten ondervinden daarmee geen nadeel van een stelselwijziging;
- dat er een ingroeipad komt van 10 jaar en de beweging geleidelijk gaat;

- de ontwikkeling van een kostenregeling, waardoor gemeenten verantwoordelijk blijven voor hun burgers, ook als die in een andere gemeente beschermd gaan wonen.

Aan al deze voorwaarden werken wij momenteel hard, samen met het Rijk en met de andere partners (vertegenwoordigers van cliënten en aanbieders). Net als die partners zijn wij kritisch op de resultaten van die inspanningen en heeft dit proces onze hoogste prioriteit. Alleen als onze gemeentebestuurders het gevoel hebben dat we deze beweging op een verantwoorde manier kunnen maken zullen zij immers hun instemming geven.